

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI VODNIH USLUGA
(JAVNA VODOOPSKRBA I ODVODNJA)
NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Slavonski Brod, listopad 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	5
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	6
IV.	USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE I ODVODNJE	7
V.	NALAZ	12
VI.	OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI VODNIH USLUGA	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/13-07/5
URBROJ: 613-14-13-10

Slavonski Brod, 28. listopada 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ POSEBNOJ REVIZIJI
EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI VODNIH USLUGA
(JAVNA VODOOPSKRBA I ODVODNJA)
NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je posebna revizija ekonomske opravdanosti razlika u cijeni vodnih usluga (javna vodoopskrba i odvodnja) na području Brodsko-posavske županije za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 17. lipnja do 28. listopada 2013.

I. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije je ispitati ekonomsku opravdanost razlika u cijeni vodnih usluga (javna vodoopskrba i odvodnja) na području Brodsko-posavske županije za 2012. (dalje u tekstu: Županija). Na području Županije vodne usluge pružaju tri trgovačka društva: Vodovod d.o.o., Slavonski Brod, Slavča d.o.o., Nova Gradiška i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor (dalje u tekstu: isporučitelji vodnih usluga). Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška osim obavljanja osnovnih djelatnosti opskrbe pitkom vodom, te odvodnjom i pročišćavanjem otpadnih voda, obavlja i druge komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03-pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, čišćenje i održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja, obavljanje dimnjačarskih poslova, održavanje i upravljanje parkiralištima, organiziranje rada tržnice na malo i drugo. Društvo Slavča d.o.o. je u svibnju 2013. u sudskom registru provelo usklađenje s odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11 i 130/11), tako da ima registrirane samo djelatnosti javne vodoopskrbe, javne odvodnje i navodnjavanja, a druge komunalne djelatnosti su registrirane kod društva Eko-Slavča, d.o.o., Nova Gradiška. S obzirom da spomenuto društvo nije počelo s radom, Slavča d.o.o., Nova Gradiška i dalje obavlja sve komunalne djelatnosti. Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor obavlja i djelatnost projektiranje, građenje i nadzor. Isporučitelji usluga javne vodoopskrbe i odvodnje su osnovani kao društva s ograničenom odgovornošću u vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Površina Županije je 2 030 km² na kojoj živi 158 559 stanovnika prema popisu iz 2011., koji su raspoređeni u dva grada i 26 općina. Na sustav javne vodoopskrbe je priključeno 59,9%, dok je na sustav javne odvodnje priključeno 34,7% od ukupnog broja stanovnika.

U trgovačkim društvima na području Županije koji pružaju vodne usluge je koncem 2012. bilo 315 zaposlenika, od kojih je u sustavu javne vodoopskrbe i odvodnje bilo 162 zaposlenika. Ostvareni ukupni prihodi isporučitelja vodnih usluga za 2012. iznose 72.601.853,00 kn, rashodi 73.782.949,00 kn, te ostvareni gubitak iznosi 1.181.096,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda, na prihode od vodoopskrbe i odvodnje se odnosi 50.801.085,00 kn ili 70,0%, dok se na rashode od vodoopskrbe i odvodnje odnosi 52.727.354,00 kn i čine 71,5% ukupnih rashoda. Ostvaren je gubitak u djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje u iznosu 1.926.269,00 kn. U okviru prihoda od javne vodoopskrbe i odvodnje, na prihode od javne vodoopskrbe se odnosi 40.918.501,00 kn ili 80,5%, a javne odvodnje 9.882.584,00 kn ili 19,5%.

U tablicama broj 1 i 2 se daju podaci o ostvarenim prihodima od javne vodoopskrbe i javne odvodnje od 2010. do 2012.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi od javne vodoopskrbe od 2010. do 2012.

u kn

Redni broj	Naziv društva	Prihodi od javne vodoopskrbe		
		Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.
1	2	3	4	5
1.	Vodovod d.o.o., Slavonski Brod	30.169.705,00	31.901.882,00	33.404.390,00
2.	Slavča d.o.o., Nova Gradiška	3.341.517,00	3.857.801,00	4.419.451,00
3.	Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor	923.704,00	1.446.571,00	3.094.660,00
Ukupno		34.434.926,00	37.206.254,00	40.918.501,00

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi od javne odvodnje od 2010. do 2012.

u kn

Redni broj	Naziv društva	Prihodi od javne odvodnje		
		Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.
1	2	3	4	5
1.	Vodovod d.o.o., Slavonski Brod	5.708.072,00	6.149.566,00	5.950.722,00
2.	Slavča d.o.o., Nova Gradiška	4.032.104,00	5.089.933,00	3.878.447,00
3.	Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor	53.536,00	53.105,00	53.415,00
Ukupno		9.793.712,00	11.292.604,00	9.882.584,00

Strategija upravljanja vodama Republike Hrvatske (Narodne novine 91/08), koja je donesena u srpnju 2008. usklađena je s direktivama Europske unije, te čini osnovu za pripremu pregovaračkih dokumenata za pristupne pregovore i korištenje sredstava iz pretprihvatljivih fondova Europske unije. Strateške odrednice u području vodoopskrbe jesu: osigurati dovoljne količine kvalitetne vode, povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva, unapređenje upravljanja javnim vodoopskrbnim sustavima (određivanje distribucijskih područja, povezivanje vodoopskrbnih sustava-regionalni sustavi), ekonomska cijena vode, smanjenje gubitaka vode iz javnih vodoopskrbnih sustava, zadovoljenje potreba za vodom, te povećanje sigurnosti zahvata vode za javnu vodoopskrbu.

Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, u zaštiti ljudskoga zdravlja u okviru upravljanja vodama, prioritetno se polazi od priključenosti stanovništva na javni vodoopskrbni sustav i sustav javne odvodnje. Istaknut je problem nedovoljne priključenosti stanovništva na sustav javne odvodnje. Razina priključenosti stanovništva Republike Hrvatske na sustav javne odvodnje je 43,0%, što je manje u odnosu na druge zemlje Europske unije (Austrija 87,0%, Češka 75,0%, Rumunjska 48,0%). Strategijom su definirani pravni, organizacijski, financijski, tehnički, znanstvenoistraživački i informatički okviri djelovanja vodnog gospodarstva. Osnovni cilj strategije je postizanje cjelovitog i usklađenog vodnog režima na državnom teritoriju. Strateški cilj zaštite voda je intenzivno građenje, sanacija i rekonstrukcija sustava javne odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, čime se planira do 2023. povećati udjel priključenosti stanovništva Republike Hrvatske na sustav javne odvodnje na 60,0%. Ukupni troškovi provedbe strategije procijenjeni su na 52,8 milijarde kuna, od čega se na projekte odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda odnosi 20 milijardi kuna.

Jedan od važnijih ciljeva navedene strategije uključuje okrupnjavanje vodno komunalnog sektora, te uvođenje načela ekonomske cijene vodne usluge i punog povrata troškova, što znači da cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja usluga.

Razvojna strategija Županije za razdoblje od 2011. do 2013. polazi od osnovnog cilja u području vodoopskrbe, da svaki stanovnik u doglednoj budućnosti treba biti opskrbljen dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode na temelju održivog gospodarjenja vodama i upravljanja sustavom vodoopskrbe. Sadašnja opskrbljenost vodom nije zadovoljavajuća, a za osiguranje dovoljnih količina kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo, potrebno je kroz program vodoopskrbe poboljšati stanje postojećih izvorišta, otvarati nova izvorišta, otkriti gubitke vode u vodoopskrbnom sustavu, te sanirati nastale kvarove. Na području Županije postoji više vodoopskrbnih sustava. Regionalni vodovod Istočna Slavonija projekt je vodoopskrbe triju županija (Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska) koji je proglašen projektom od nacionalnog interesa i u tijeku je realizacija prve faze. Izgradnjom regionalnog vodovoda Istočne Slavonije rješavaju se problemi, odnosno osigurava vodoopskrba stanovnika istočnog dijela Županije.

Na području Županije izgradnja kanalizacijskih sustava i uređaja za pročišćavanje daleko zaostaje za izgradnjom vodoopskrbnih sustava, što ukazuje na ozbiljnost problema zaštite voda od onečišćenja, zaštite života i zdravlja ljudi te okoline. Sustave odvodnje s najviše priključenih stanovnika imaju gradovi Slavonski Brod i Nova Gradiška, a manji sustavi odvodnje s većim ili manjim stupnjem izgrađenosti postoje još u nekoliko općina. Izgrađeni kanalizacijski sustavi na području Županije većinom su lokalnog karaktera, odnosno svako naselje ima svoju kanalizaciju, koju je potrebno doraditi kao jedinstveni kanalizacijski sustav. Niti jedno naselje nema uređaj za čišćenje otpadnih voda. Ostali stanovnici županije otpadne i sanitarne vode rješavaju pomoću septičkih, sabirnih ili crnih jama, što pruža velike mogućnosti zagađenja podzemnih vodonosnih horizonata, što u uvjetima neriješene vodoopskrbe može utjecati na zdravlje korisnika vode. Na javni sustav odvodnje priključeni su i industrijski pogoni koji svoje vode u većini ispuštaju bez prethodnog čišćenja. Sustav odvodnje Nova Gradiška treba dograditi prema postojećoj dokumentaciji izrađenoj za šire područje naselja Nova Gradiška. Projektirani sustav je mješovitog tipa, s objektima za rasterećenje oborinskih voda i uređajem za čišćenje predviđenim na zapadnom dijelu, na kraju naselja Prvča i izljevom u lateralni kanal. Za odvodnu mrežu postoji osnovna projektna dokumentacija, a za pojedine segmente je u projektiranju, te je u većini općina u tijeku gradnja odvodnog sustava. Kroz program IPA komponenta 3B, u tijeku je izgradnja sustava odvodnje Brod, što podrazumjeva izgradnju uređaja za pročišćavanje u Slavonskom Brodu, te nastavak izgradnje odvodnih sustava nekoliko općina.

Zakonodavni okvir kojim je regulirano obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje, te utvrđivanje cijena vodnih usluga čine Zakon o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13), Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11 i 56/13), Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10) i drugi podzakonski akti. Prema odredbama Zakona o vodama, javna vodoopskrba je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja, te isporuka do krajnjega korisnika ili drugog isporučitelja vodne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe te upravljanje tim građevinama ili na drugi propisani način (cisternama, vodonoscima i sl.).

Javna odvodnja je djelatnost skupljanja otpadnih voda, njihova dovođenja do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanja i izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u površinske vode, obrade mulja koji nastaje u procesu njihova pročišćavanja, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne odvodnje te upravljanje tim građevinama. Djelatnost javne vodoopskrbe obavljaju javni isporučitelji vodne usluge (trgovačka društva ili ustanove) u kojima udjele ili dionice u temeljnom kapitalu imaju jedinice lokalne samouprave. Sredstva za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe osiguravaju se iz cijene vodne usluge javne vodoopskrbe.

Do donošenja Zakona o vodama (iz 2009.), djelatnost javne vodoopskrbe i odvodnje je bila regulirana odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu kao komunalna djelatnost za koju visinu cijene, način obračuna i plaćanja određuje isporučitelj usluga uz prethodnu suglasnost jedinice lokalne samouprave. Zakonima i drugim propisima nije bio propisan način izračuna i struktura najniže osnovne cijene vodnih usluga, nego je način formiranja cijene bio prepušten isporučitelju usluga. Odredbama članka 197. Zakona o vodama je propisano da se cijene vodnih usluga određuju prema načelima punoga povrata troškova, socijalne prihvatljivosti cijene vode i zaštite od monopola, te da isporučitelji vodnih usluga moraju poslovati prema propisanim mjerilima učinkovitog poslovanja. Nadalje, odredbom članka 217. navedenog Zakona je propisano osnivanje Vijeća za vodne usluge kao neovisnog državnog tijela, radi osiguranja zakonitosti u području određivanja cijene vodnih usluga iz Zakona o vodama, te naknade za razvoj iz zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva. Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Vijeća za vodne usluge, donijela Uredbu o najnižoj cijeni vodnih usluga i troškova koje ona pokriva i Uredbu o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga (Narodne novine 112/10).

Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva propisan je način izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga koja osigurava puni povrat troškova od vodnih usluga, osim troškova gradnje komunalnih vodnih građevina, a isključuje cijenu koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva i isključuje usluge čišćenja sabirnih i septičkih jama.

II. CILJEVI I PODRUČJE REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi pravilnost načina utvrđivanja cijena vodnih usluga (opskrba pitkom vodom i odvodnja),
- provjeriti usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonom i drugim propisima,
- analiza elemenata (strukture) za izračun cijene vodnih usluga,
- ispitati kretanje i utvrditi razloge promjene cijena, te
- provjeriti i ocijeniti ekonomsku opravdanost razlike u cijeni komunalnih javnih usluga prema pojedinim isporučiteljima.

Područja revizije su određena na temelju uočenih razlika u cijeni vodnih usluga na području Županije i interesa javnosti (korisnika usluga) za uspostavljanje ekonomičnog sustava vodoopskrbe i odvodnje.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, imovina, analiza strukture cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio, naknade) i kretanje cijena u posljednje tri godine, prihodi, rashodi, te usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja dokaza:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi akti koji reguliraju navedenu materiju, te dokumentacija i informacije o poslovanju društva, stručni članci, strategije i drugi propisi,
- provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- ispitana je dosljednost primjene propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- za izračun i analizu značajnih omjera primijenjeni su odgovarajući analitički postupci (primjerice usporedbe cijena, načina obračuna usluge) i
- obavljani su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Na temelju prikupljenih podataka, revizijski postupci su bili usmjereni na utvrđivanje načina formiranja cijena vodnih usluga (javne vodoopskrbe i odvodnje), visinu ostvarenih prihoda i rashoda nastalih pružanjem usluga javne vodoopskrbe i odvodnje i usporedbu prikupljenih podataka prema društvima, te davanje ocjene ekonomske opravdanosti razlika u cijeni vodnih usluga na području Županije za 2012.

Procijenjeni su sljedeći rizici koji bi mogli utjecati na ekonomsku opravdanost razlika u cijeni vodnih usluga (javna vodoopskrba i odvodnja) na području Županije:

Manja visina procijenjenog rizika:

- računi se ne ispostavljaju svim potrošačima,
- cijena ne sadrži sve propisane elemente,
- cijena sadrži i druge elemente koji nisu propisani, te
- računska netočnost izračuna cijena.

Veća visina procijenjenog rizika:

- u trgovačkim društvima, isporučiteljima vodnih usluga nije uspostavljen sustav unutarnjih kontrola ili ne funkcionira na zadovoljavajući način,
- način utvrđivanja cijene nije u skladu sa zakonima i drugim propisima, jer podloge za izračun cijena nisu temeljene na stvarnim (ili planskim) troškovima,
- cijena je neopravdano viša/niša za određene korisnike ili područja,
- cijenom se pokriva gubitak u poslovanju,
- cijena je opterećena poteškoćama u naplati (velika potraživanja, veliki otpisi, visoki troškovi mjera naplate),
- cijenom se pokrivaju gubici u isporuci vode (zbog dotrajalih cjevovoda, visokih troškova održavanja, neovlaštenog korištenja i drugo),
- cijena nije u skladu s kvalitetom usluge i kvalitetom vode,
- ispostavljanje računa ne temelji se na stvarnoj potrošnji (očitanja vodomjera),

- dio prihoda namijenjen izgradnji komunalnih vodnih građevina nije korišten namjenski (naknada za razvoj, kreditna sredstva, prihodi od sufinanciranja Hrvatskih voda i drugo),
- pojedina društva nemaju planove ulaganja u vodne građevine, te planove investicijskog i tekućeg održavanja komunalnih vodnih građevina (godišnje i višegodišnje), te
- formiranje cijena je pod utjecajem trenutne politike jedinica lokalne samouprave.

IV. USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE I ODVODNJE

Vodoopskrbna područja i priključenost stanovništva

Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod usluge javne vodoopskrbe pruža na području koje čini grad Slavonski Brod i općine: Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Donji Andrijevi, Garčin, Gornja Vrba, Gundinci, Klakar, Oprisavci, Oriovac, Podcrkavlje, Sibirj, Sikirevci, Slavonski Šamac i jednom naselju općine Vrpolje (Stari Perkovci). Usluge javne odvodnje bez pročišćavanja otpadnih voda pruža na području grada Slavanskog Broda. Opskrba vode na području koje pokriva Društvo Vodovod d.o.o. Slavonski Brod osigurava se iz dva velika vodoopskrbna sustava, sustava Brod s vodocrpilištem Jelas (lokalna crpilišta Lužani i Krajačići) i regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije s vodocrpilištem u Sikirevcima. U naselju Stari Perkovci (općina Vrpolje) koristi se lokalni bunar iz kojega se isporučuje voda za oko 482 stanovnika (bez prethodnog procesa dezinfekcije). Tijekom 2010.-2012. korištena su i dva lokalna crpilišta dok se nisu stekli uvjeti za priključenje pojedinih naselja na sustav Brod i regionalni sustav Istočne Slavonije (crpilište Krajačići do studenoga 2011. i Donji Andrijevi do srpnja 2013.)

Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška pruža usluge javne vodoopskrbe i odvodnje na području grada Nova Gradiška, te općina Cernik, Dragalić, Gornji Bogičevci, Okučani, Rešetari i Stara Gradiška. Vodoopskrba na području grada Nova Gradiška se rješava zahvatom vode iz akumulacije Bačica i vodotoka Šumetlica. Mogućnosti zahvata (vode) su oko 130 l/s. Sustav opskrbljuje oko 7 500 stanovnika odnosno oko 41,0%. Duljina vodovodne mreže je oko 29 000 m. Vodoopskrbni sustav Opatovac je lokalnog značenja i opskrbljuje jedno naselje s 385 stanovnika. Sustav Podvrško opskrbljuje oko 40 stanovnika i lokalnog je značenja. Sustav Okučani je lokalnog značenja na koji je priključeno oko 500 stanovnika, a duljina mreže je 1 500 m. Sustav Stara Gradiška ima svoj zdenac i opskrbljuje četiri naselja.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor pruža usluge javne vodoopskrbe na području općina Davor, Nova Kapela, Staro Petrovo Selo, Vrbje, te dio općine Rešetari, dok usluge odvodnje pruža isključivo u naselju Davor. Vodoopskrba na području općine Davor i općina s novogradiškog područja se rješava zahvatom vode iz pet zdenaca, od toga jedan na starom crpilištu i četiri nova zdenca uključena u projekt novog vodocrpilišta. Mogućnosti zahvata (vode) su oko 200 l/s. Vodoopskrbni sustav Davor-Nova Gradiška planira se kao jedinstveni sustav u koji je uključena zajednička vodoopskrba deset općina: Davor, Staro Petrovo Selo, Vrbje, Nova Kapela, Rešetari, Gornji Bogičevci, Cernik, Okučani, Stara Gradiška, Dragalić, te grad Nova Gradiška. Gradi se iz sredstava zajma Svjetske banke, kao i zajednički objekti magistralnih cjevovoda i crpilišta koji će služiti svim općinama i gradu Nova Gradiška za vodoopskrbu. Sustav opskrbljuje 4 910 stanovnika u pet općina, odnosno 31,3%.

Na području koje pokriva Društvo, izgrađeni su cjevovod Davor-Orubica-Bodovaljci-Rešetari dužine 17 000 m, magistralni cjevovod Davor-Oštri Vrh dužine 16 000 m, vodoopskrbna mreža naselja Rešetari duljine 18 000 m, vodoopskrbna mreža naselja Bodovaljci-Zapolje dužine 9000 m, a u tijeku je izgradnja vodoopskrbne mreže Adžamovci-Staro Petrovo Selo-Bili Brig dužine 44 000 m, vodoopskrbne mreže Štivica-Magić Mala-Batrina dužine 15 600 m, te vodoopskrbnog sustava Bodovaljci-Laze-Godinjak dužine 15 500 m.

U tablici broj 3 se daju podaci o priključenosti stanovništva Županije na sustav javne vodoopskrbe i odvodnje sa stanjem koncem 2012.

Tablica broj 3

Priključenost stanovništva Brodsko-posavske županije
na sustav javne vodoopskrbe i odvodnje

Javni isporučitelj	Površina u km ²	Broj stanovnika na 1 km ²	Broj domaćinstava	Broj stanovnika priključenih na sustav javne vodoopskrbe	Broj stanovnika priključenih na sustav javne odvodnje	Broj stanovnika na području vodoopskrbe i odvodnje	Stanovnici priključeni na javnu vodoopskrbu (u %)	Stanovnici priključeni na javnu odvodnju (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vodovod d.o.o., Slavonki Brod	962	112	35 493	72 532	36 447	107 698	67,3%	33,8%
Slavča d.o.o., Nova Gradiška	662	53	11 056	17 457	16 737	35 152	49,7%	47,6%
Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor	406	39	5 435	4 910	1 912	15 709	31,3%	12,2%
Ukupno	2 030	78	51 984	94 899	55 096	158 559	59,9%	34,7%

Prema podacima o broju stanovnika iz 2011. Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske i podacima isporučitelja vodnih usluga, na području Županije je priključenost na sustav javne vodoopskrbe 59,9% i relativno je niska, dok je priključenost na sustav javne odvodnje znatno niža (34,7%).

Cijene vodnih usluga (javne vodoopskrbe i odvodnje)

Do konca ožujka 2011. na snazi su bile odluke o cijeni vodnih usluga koje su isporučitelji usluga vodoopskrbe i odvodnje donijeli na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu, uz suglasnost jedinica lokalne samouprave. Isporučitelji usluga vodoopskrbe i odvodnje su bili dužni uskladiti odluke o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva do travnja 2011.

Isporučitelji usluga vodoopskrbe i odvodnje na području Županije su u propisanom roku donijeli nove odluke o cijeni vode uz suglasnost jedinica lokalne samouprave. Odluke su dostavljene Vijeću za vodne usluge i objavljene su na internetskim stranicama.

Odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva uređuje se utvrđivanje najniže osnovne cijene vodnih usluga koja mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina, te isporuku vodnih usluga. Cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga. Cijena vodnih usluga sastoji se od fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga (očitanje vodomjera, obrada podataka, dostava računa, servisiranje vodomjera, tekuće i investicijsko održavanje). Fiksni dio se obračunava mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene ovisi o količini isporučenih vodnih usluga.

Na području na kojemu usluge javne vodoopskrbe i odvodnje pruža društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod, do lipnja 2011. je na snazi bila Odluka o cijeni vodnih usluga iz 2004., prema kojoj je za područje opskrbe sa crpilišta Jelas, Lužani i Krajačići osnovna cijena vode za domaćinstvo iznosila $4,52 \text{ kn/m}^3$, a za korisnike poslovnih prostora $7,20 \text{ kn/m}^3$, dok je cijena odvodnje za stambeni prostor iznosila $1,05 \text{ kn/m}^3$, a za poslovni prostor $1,65 \text{ kn/m}^3$. Za područje opskrbe s crpilišta Donji Andrijevc i Stari Perkovci osnovna cijena vode za domaćinstvo je iznosila $3,61 \text{ kn/m}^3$, a za korisnike poslovnih prostora $5,78 \text{ kn/m}^3$ (na ovom području Društvo ne pruža usluge odvodnje - sustav odvodnje nije izgrađen). U travnju 2011. je donesena nova Odluka o cijeni vodnih usluga uz prethodnu suglasnost grada Slavenskog Broda kao većinskog vlasnika. Varijabilni dio cijene (kn/m^3) se nije mijenjao, a uveden je fiksni dio cijene vodnih usluga koji je za područje opskrbe s crpilišta Jelas, Lužani i Krajačići utvrđen za stambeni prostor u iznosu $6,09 \text{ kn}$ mjesečno po korisniku (za vodoopskrbu u iznosu $5,02 \text{ kn}$, a odvodnju $1,07 \text{ kn}$), te za poslovni prostor u iznosu $11,24 \text{ kn}$ mjesečno (za vodoopskrbu u iznosu $10,17 \text{ kn}$, a odvodnju $1,07 \text{ kn}$). Za područje opskrbe s crpilišta Donji Andrijevc i Stari Perkovci fiksni dio cijene vodnih usluga utvrđen je za stambeni prostor u iznosu $5,02 \text{ kn}$ mjesečno po korisniku (za vodoopskrbu), te za poslovni prostor u iznosu $10,17 \text{ kn}$ mjesečno (za vodoopskrbu). Cijene vodnih usluga se tijekom 2012. nisu mijenjale. Cijene utvrđene za područje opskrbe s crpilišta Jelas primjenjuju se i na korisnike koji su priključeni na regionalni vodoopskrbni sustav Istočne Slavonije s vodocrpilištem u Sikirevcima. Na području grada i općina, na kojemu usluge javne vodoopskrbe i odvodnje pruža društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod nije uvedena naknada za razvoj vodoopskrbe i odvodnje.

Na području na kojemu usluge javne vodoopskrbe i odvodnje pruža društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška, do lipnja 2011. je na snazi bila Odluka o cijeni vodnih usluga iz 2007., prema kojoj je osnovna cijena vode za domaćinstvo iznosila $4,84 \text{ kn/m}^3$, a za gospodarstvo $9,66 \text{ kn/m}^3$, dok je cijena odvodnje za domaćinstvo iznosila $0,73 \text{ kn/m}^3$, a za gospodarstvo $2,23 \text{ kn/m}^3$. U svibnju 2011. je donesena nova Odluka o cijeni vodnih usluga, koja je usklađena sa zakonima i drugim propisima. Uveden je fiksni dio cijene vodnih usluga, koji je za stambeni prostor utvrđen u iznosu $23,00 \text{ kn}$ mjesečno po korisniku (za vodoopskrbu u iznosu $16,00 \text{ kn}$, a odvodnju $7,00 \text{ kn}$), te za poslovni prostor u iznosu $40,00 \text{ kn}$ mjesečno (za vodoopskrbu u iznosu $24,00 \text{ kn}$, a odvodnju $16,00 \text{ kn}$). Osnovna cijena javne vodoopskrbe (varijabilna) za stambeni prostor je utvrđena u iznosu $3,90 \text{ kn/m}^3$, a za korisnike poslovnih prostora u iznosu $7,80 \text{ kn/m}^3$, dok je cijena odvodnje (varijabilna) za stambeni prostor iznosila $1,61 \text{ kn/m}^3$, a za poslovni prostor $3,22 \text{ kn/m}^3$. Cijene vodnih usluga se tijekom 2012. nisu mijenjale. Naknade za razvoj vodoopskrbe i odvodnje na području koje pokriva društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška nisu uvedene.

Na području na kojemu usluge javne vodoopskrbe i odvodnje pruža društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor, do lipnja 2011. je na snazi bila Odluka o cijeni vodnih usluga iz 2007., prema kojoj je osnovna cijena vode za domaćinstvo iznosila 2,62 kn/m³, a za gospodarstvo 2,80 kn/m³, dok je cijena odvodnje za domaćinstvo iznosila 1,00 kn/m³, a za gospodarstvo 2,00 kn/m³. U lipnju 2011. je donesena nova Odluka o cijeni vodnih usluga, koja je usklađena sa zakonima i drugim propisima. Uveden je fiksni dio cijene vodnih usluga, koji je za stambeni prostor utvrđen u iznosu 12,20 kn mjesečno po korisniku i za stambeni i za poslovni prostor. Osnovna cijena javne vodoopskrbe (varijabilna) za stambeni prostor i poslovni prostor je utvrđena u iznosu 4,00 kn/m³, dok je cijena odvodnje (varijabilna) za stambeni prostor iznosila 0,82 kn/m³, a za poslovni prostor 1,75 kn/m³. Cijene vodnih usluga se tijekom 2012. nisu mijenjale.

Naknade za razvoj vodoopskrbe i odvodnje na području koje pokriva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o. utvrđene su odlukom općine Davor iz lipnja 2011. i to za stambeni prostor u iznosu 1,00 kn/m³ i za poslovni prostor u iznosu 3,00 kn/m³. Naknada za razvoj namijenjena je financiranju izgradnje vodnih građevina. Tijekom 2012. obračunana je u iznosu 252.360,00 kn i naplaćena u iznosu 239.649,00 kn.

Isporučitelji vodnih usluga na računima za vodne usluge obračunavaju i naplaćuju naknadu za zaštitu voda na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za zaštitu voda (Narodne novine 82/10 i 83/12), te naknadu za korištenje voda na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za korištenje voda (Narodne novine 82/10 i 83/12). Navedene naknade su prihod Hrvatskih voda, pravne osobe za upravljanje vodama osnovane na temelju Zakona o vodama.

Računi za vodne usluge se ispostavljaju mjesečno. Na računima su iskazani svi propisani elementi za obračun vodnih usluga. Na području djelovanja društva Slavča d.o.o. na računima se osim obračuna vodnih usluga, obračunavaju i usluge odvoza otpada, te naknada za sanaciju odlagališta.

Porez na dodanu vrijednost obračunava se na cijenu usluge javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio osnovne cijene) i prihod je državnog proračuna. Do konca veljače 2012. stopa poreza na dodanu vrijednost za isporuku vode iznosila je 23,0%, a od 1. ožujka 2012. smanjena je na 10,0%.

Prihodi i rashodi od djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje

Prema podacima iz računa dobiti i gubitka za 2012. ukupni prihodi isporučitelja vodnih usluga na području Županije su ostvareni u iznosu 72.601.853,00 kn, rashodi u iznosu 73.782.949,00 kn, te je ostvaren gubitak u iznosu 1.181.096,00 kn. Ukupni prihodi od obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje isporučitelja vodnih usluga na području Županije za 2012. su ostvareni u iznosu 50.801.085,00 kn, rashodi u iznosu 52.727.354,00 kn, te je ostvaren gubitak u iznosu 1.926.269,00 kn.

U okviru prihoda od javne vodoopskrbe i odvodnje, na prihode od javne vodoopskrbe se odnosi 40.918.501,00 kn ili 80,5%, a javne odvodnje 9.882.584,00 kn ili 19,5%. U ukupnim prihodima od obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje vrijednosno su najznačajniji prihodi od pružanja usluga vodoopskrbe i odvodnje koji su za 2012. ostvareni u iznosu 35.371.021,00 kn ili 69,6%. Prihodi od jedinica lokalne samouprave za izgradnju vodnih građevina za 2012. su ostvareni u iznosu 10.792.927,00 kn ili 21,4%, koji se u prihode razdoblja priznaju u visini obračunane amortizacije.

U okviru rashoda od obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje, na rashode od javne vodoopskrbe se odnosi 43.877.339,00 kn ili 83,2%, a javne odvodnje 8.850.015,00 kn ili 16,8%. U ukupnim rashodima od obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene koji su za 2012. ostvareni u iznosu 18.145.736,00 kn ili 34,4%, te troškovi amortizacije koji su za 2012. ostvareni u iznosu 13.206.352,00 kn ili 25,0%.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna mjesečna bruto plaća bez doprinosa na plaće u 2012. u području opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša je iznosila 7.370,00 kn. Prosječna bruto plaća u 2012. isplaćena u društvu Slavča d.o.o., Nova Gradiška je iznosila 5.164,00 kn, što je za 2.206,00 kn ili 29,9% manje od prosječne bruto plaće isplaćene u grupaciji. Prosječna bruto plaća za 2012. isplaćena u društvu Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor iznosila je 5.716,00 kn, što je za 1.654,00 kn ili 22,4% manje od prosječne bruto plaće isplaćene u grupaciji. Prosječna bruto plaća u 2012. isplaćena u društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod je iznosila 6.809,00 kn, što je za 561,00 kn ili 7,6% manje od prosječne bruto plaće isplaćene u grupaciji.

Kvaliteta vode i usluge javne odvodnje

Pokazatelji kvalitete i zdravstvene ispravnosti vode su određeni odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Narodne novine 47/08). Zdravstvenu ispravnost vode provjerava Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, te jedan isporučitelj vodnih usluga u vlastitom laboratoriju.

Tijekom 2012. ispitano je 1 828 uzoraka vode, od kojih 183 ili 10,0% nije zadovoljilo kriterije pitke vode. Tako je u društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod ispitan 1 591 uzorak vode, od čega 126 uzoraka ili 7,9% nije zadovoljavalo kriterije pitke vode, a u društvu Slavča d.o.o., Nova Gradiška je ispitan 201 uzorak, od kojih 57 ili 28,4% nije zadovoljavalo. Kod društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor ispitano je 36 uzoraka, koji su zadovoljavali kriterije pitke vode.

Kod društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška u 2012. od 16 analiziranih uzoraka otpadnih voda niti jedan nije odgovarao graničnim vrijednostima emisija u tehnološkim otpadnim vodama propisanih odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (Narodne novine 87/10). Kod društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod od 20 analiziranih uzoraka otpadnih voda dva uzorka nisu zadovoljila. Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor nije analiziralo otpadne vode u 2012.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, te imovina isporučitelja vodnih usluga, analiza strukture cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio) i kretanje cijena u posljednje tri godine, prihodi, rashodi, te usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na način utvrđivanja osnovne cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio), prihode, gubitke vode, te rashode.

1. Cijene vodnih usluga

1.1. Isporučitelji vodnih usluga su bili dužni uskladiti odluke o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva do travnja 2011. Cijena vodnih usluga se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga (očitanje vodomjera, obrada podataka, dostava računa, servisiranje vodomjera, tekuće i investicijsko održavanje). Fiksni dio se obračunava mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene ovisi o količini isporučenih vodnih usluga. Također je predviđeno da se cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani ne može utvrditi u visini većoj od 60,0% od osnovne cijene vodne usluge.

Isporučitelji usluga vodoopskrbe i odvodnje na području Županije su u propisanom roku donijeli nove odluke o cijeni vode uz suglasnost jedinica lokalne samouprave. Odluke su dostavljene Vijeću za vodne usluge i objavljene su na internetskim stranicama.

Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod je u travnju 2011. donijelo Odluku o cijeni vodnih usluga uz prethodnu suglasnost grada Slavonskog Broda kao većinskog vlasnika. Odluka je dostavljena Vijeću za vodne usluge koje je u rujnu 2011. dostavilo društvu zahtjev za donošenje nove odluke. U svome dopisu Vijeće za vodne usluge navodi da je pregledom uočilo određene bitne neusklađenosti sa Zakonom o vodama (Narodne novine 153/09, 130/11 i 56/13) i Zakonom o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09), te poziva društvo da u roku 30 dana donese novu odluku i zajedno s propisanim obrascima izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga dostavi na ocjenu zakonitosti. S obzirom da društvo nije Vijeću dostavilo novu odluku s pripadajućim obrascima, Vijeće je u travnju 2013. uputilo dopis gradu Slavonskom Brodu kojim poziva društvo da u što kraćem roku dostavi usklađenu odluku o cijeni vodnih usluga na ocjenu zakonitosti. Grad Slavonski Brod je u svibnju 2013., u ime društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod dostavio Vijeću za vodne usluge prijedlog nove odluke o cijeni vodnih usluga (bez naznačenog datuma donošenja, datuma davanja suglasnosti, datuma stupanja na snagu, početka primjene, potpisa direktora) i zaključak o davanju prethodne suglasnosti na odluku o cijeni vodnih usluga.

U rujnu 2013. društvo je Vijeću za vodne usluge dostavilo ispravak nove odluke (druge i pete stranice odluke), jer je utvrđeno da ista sadrži određene pogreške. Do vremena obavljanja revizije Vijeće za vodne usluge se nije očitovalo o zakonitosti dostavljenog prijedloga odluke, a društvo nije Vijeću za vodne usluge dostavilo usklađenu odluku o cijeni vodnih usluga (s naznačenim datumima donošenja, davanja suglasnosti, stupanja na snagu, početkom primjene, potpisom direktora).

Prema obrazloženjima danim u postupku obavljanja revizije, društvo je pristupilo usklađenju odluke prema uputama Vijeća za vodne usluge, te je u listopadu 2011. jedinicama lokalne samouprave uputilo prijedlog nove Odluke o cijeni vodnih usluga radi izdavanja prethodne suglasnosti gradonačelnika, odnosno općinskih načelnika. Grad Slavonski Brod nije pravovremeno dao suglasnost na novu odluku, jer se smatralo da nije potrebna nova suglasnost gradonačelnika s obzirom da se radilo o usklađenju odluke, a da se izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga nije mijenjao. Grad nije imao saznanja da usklađena odluka nije dostavljena Vijeću za vodne usluge, a nakon što se Vijeće za vodne usluge obratilo gradu, gradonačelnik je u svibnju 2013. izdao suglasnost na odluku o cijeni vodnih usluga, te dostavio Vijeću za vodne usluge.

Prema odredbama članka 207. Zakona o vodama, suglasnost na odluku o cijeni vodnih usluga daju gradonačelnici, odnosno općinski načelnici iz jedinica lokalne samouprave na vodoopskrbnom području, odnosno području aglomeracije. U roku od 30 dana od podnošenja odluke jedinici lokalne samouprave na suglasnost ona je dužna izdati suglasnost, obrazloženo odbiti izdavanje ili zatražiti izmjene i dopune. Ne postupi li jedinica lokalne samouprave na opisani način, istekom roka smatra se da je suglasnost dana. Ako suglasnost treba izdati više jedinica lokalne samouprave na vodoopskrbnom području ili području aglomeracije smatra se da je izdana kada je izdaju jedinice lokalne samouprave koje su izravno ili neizravno većinski udjeličar, dioničar, odnosno osnivač javnoga isporučitelja vodne usluge. Isporučitelji vodnih usluga dužni su dostaviti odluku o cijeni vodnih usluga Vijeću za vodne usluge u roku od 5 dana po pribavljanju suglasnosti.

Odlukom o cijeni vodnih usluga društva Vodovod d.o.o. Slavonski Brod, su utvrđene cijene vodnih usluga za područje opskrbe sa crpilišta koja se ne koriste (crpilište Lužani, Krajačići i Donji Andrijevi), a nisu utvrđene cijene za korisnike koji su priključeni na regionalni vodoopskrbni sustav Istočne Slavonije s vodocrpilištem u Sikirevcima. Cijene utvrđene za područje opskrbe sa crpilišta Jelas primjenjuju se i na korisnike koji su priključeni na regionalni vodoopskrbni sustav Istočne Slavonije s vodocrpilištem u Sikirevcima (bez izračuna najniže osnovne cijene, te nije vidljivo je li cijena javne vodoopskrbe utvrđena u iznosu kojim se poštuje načelo punog povrata troškova, ali i socijalne prihvatljivosti cijene).

U odluci o cijeni vodnih usluga društva Vodovod d.o.o. Slavonski Brod, je utvrđeno da socijalno ugroženi građani plaćaju 60,0% osnovne cijene vodne usluge za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Utvrđena količina vode nužna za osnovne potrebe je dnevno 70 litara po članu domaćinstva. Pravo na umanjenu cijenu koriste socijalno ugroženi građani na području grada Slavonskog Broda (155 domaćinstava prema dostavljenom popisu za svibanj 2013.), dok za područje drugih jedinica lokalne samouprave nisu utvrđeni podaci o korisnicima koji imaju pravo na umanjenu cijenu. Prema obrazloženju odgovornih osoba, druge jedinice lokalne samouprave nisu dostavile podatke o socijalno ugroženim osobama.

Uvidom u izlazne račune isporučitelja utvrđeno je da su cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene građane obračunane u visini 60,0% od varijabilnog dijela osnovne cijene (bez naknada), dok je fiksni dio jednak kao i za sve druge korisnike stambenog prostora. Prema odredbama članka 206. Zakona o vodama, cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani ne može se utvrditi u visini većoj od 60,0% od osnovne cijene vodne usluge. Umanjena cijena primijenjena je na ukupnu količinu isporučene vode, odnosno na računima nije iskazana količina isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Za potrošnju iznad utvrđenih nužnih količina, trebalo je primijeniti cijene utvrđene za ostale korisnike stambenog prostora.

U odluci o cijeni vodnih usluga društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška, varijabilni dio cijene vode koju plaćaju socijalno ugroženi građani iznosi $2,34 \text{ kn/m}^3$ i za odvodnju $0,97 \text{ kn/m}^3$, odnosno 60,0% cijene koju plaćaju ostali korisnici stambenih prostora. Fiksni dio cijene vode koju plaćaju socijalno ugroženi građani iznosi 9,60 kn, a za odvodnju 4,20 kn mjesečno, odnosno 60,0% cijene koju plaćaju ostali korisnici stambenih prostora. Na području koje pokriva društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška se kod 58 domaćinstava (stanje koncem 2012.) obračunava cijena vodnih usluga za socijalno ugrožene građane.

U odluci o cijeni vodnih usluga društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., utvrđena je cijena vodne usluge za socijalno ugrožena kućanstva u iznosu $2,40 \text{ kn/m}^3$, što je 60,0% cijene koju plaćaju korisnici stambenog prostora, dok cijena fiksnog dijela nije umanjena i iznosi 12,20 kn mjesečno. Na području koje pokriva društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor, jedinice lokalne samouprave nisu dostavljale Društvu popis socijalno ugroženih građana, te Društvo nije ispostavljalo račune za navedenu kategoriju korisnika.

Razliku troškova do pune cijene vodnih usluga društvu Slavča d.o.o. Nova Gradiška i društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod, ne nadoknađuju jedinice lokalne samouprave na području djelovanja (gradovi Nova Gradiška i Slavonski Brod), nego je snosi društvo. Odluka kojom se uređuje način podmirenja razlike troškova do pune cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene građane nije donesena.

- Odnos cijena javne vodoopskrbe i odvodnje za stambeni i poslovni prostor

Prema utvrđenim osnovnim cijenama vodnih usluga na području Županije, znatne su razlike u cijenama vodnih usluga za stambeni prostor u odnosu na poslovni prostor (gospodarstvo). Okvirna direktiva o vodama obvezuje zemlje članice na pridržavanje načela povrata troškova od vodnih usluga, uključujući i troškove zaštite okoliša i resursa, te odgovarajući doprinos raznih korisnika povratu troškova od vodnih usluga, podijeljenih najmanje na industriju, kućanstvo i poljoprivredu prema načelu zagađivač plaća.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor je utvrdilo fiksni dio cijene vodnih usluga (javna vodoopskrba i javna odvodnja bez pročišćavanja) za poslovni prostor u iznosu 12,20 kn po korisniku. Fiksni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor je jednak kao za stambeni prostor (12,20 kn po korisniku). Varijabilni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor (javna vodoopskrba i javna odvodnja bez pročišćavanja) društvo je utvrdilo u iznosu $5,75 \text{ kn/m}^3$, što je za 0,93 kn ili 19,3% više od varijabilnog dijela cijene za stambeni prostor ($4,82 \text{ kn/m}^3$).

Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška je utvrdilo fiksni dio cijene vodnih usluga (javna vodoopskrba i javna odvodnja bez pročišćavanja) za poslovni prostor u iznosu 40,00 kn po korisniku. Fiksni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor je za 17,00 kn ili 73,9% veći od fiksnog dijela cijene vodnih usluga za stambeni prostor (23,00 kn po korisniku). Varijabilni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor društvo je utvrdilo u iznosu 11,02 kn/m³, što je za 5,51 kn ili 100,0% više od varijabilnog dijela cijene za stambeni prostor (5,51 kn/m³).

Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod je utvrdilo fiksni dio cijene vodnih usluga (javna vodoopskrba i javna odvodnja bez pročišćavanja) za poslovni prostor u iznosu 11,24 kn po korisniku. Fiksni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor je za 5,15 kn ili 84,6% veći od fiksnog dijela cijene za stambeni prostor (6,09 kn po korisniku). Varijabilni dio cijene vodnih usluga za poslovni prostor (javna vodoopskrba i javna odvodnja bez pročišćavanja) društvo je utvrdilo u iznosu 8,85 kn/m³, što je za 3,28 kn ili 58,9% veći od varijabilnog dijela cijene za stambeni prostor (5,57 kn/m³).

Državni ured za reviziju nalaže društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod utvrditi cijene vodnih usluga prema vodoopskrbnim područjima koja društvo pokriva, te dostaviti Vijeću za vodne usluge usklađenu odluku o cijeni vodnih usluga s pripadajućim obrascima u skladu s odredbama Zakona o vodama.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Slavonski Brod i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor uskladiti odluku o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane, te predlaže svim društvima donijeti odluku kojom se utvrđuje tko i iz kojih izvora pokriva razliku troškova cijene za socijalno ugrožene građane do pune cijene vodnih usluga.

Državni ured za reviziju predlaže preispitivanje odnosa cijena za poslovni (gospodarstvo) i stambeni prostor.

- 1.2. *Svi isporučitelji vodnih usluga na području Brodsko-posavske županije su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod navodi da u vrijeme utvrđivanja cijene vodnih usluga prema Zakonu o financiranju vodnog gospodarstva crpilište u Sikirevcima nije bilo aktivno. Navodi da je u tijeku usklađivanje i utvrđivanje prava i obveza vezano za spomenuto crpilište, nakon čega će biti moguće ispravno utvrditi cijenu vodnih usluga na tom vodoopskrbnom području. U postupku izračuna cijene vodnih usluga za pojedina crpilišta izvršilo bi se i preispitivanje odnosa cijena za poslovni i stambeni prostor. Kod donošenja nove odluke o cijeni vodnih usluga uskladila bi se cijena vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane. Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška navodi da je u tijeku postupak donošenja odluke kojom se određuje tko iz kojih izvora pokriva razliku troškova cijene za socijalno ugrožene građane do pune cijene vodnih usluga. Navodi da su cijene vodnih usluga za poslovni i stambeni prostor utvrđene nakon provedene analize i procedure propisane Zakonom o vodama.*

2. Prihodi od djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje

- 2.1. Prema podacima iz računa dobiti i gubitka za 2012. isporučitelji vodnih usluga na području Županije su ostvarili ukupne prihode u iznosu 72.601.853,00 kn, od čega se na prihode od vodoopskrbe i odvodnje odnosi 50.801.085,00 kn ili 70,0%.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor je u okviru prihoda od djelatnosti javne vodoopskrbe za 2012. ostvarilo prihode od prodaje vode drugom isporučitelju – društvu Slavča d.o.o., Nova Gradiška u ukupnom iznosu 453.456,00 kn (113 364 m³). Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor i društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška nisu zaključili ugovor kojim bi bila utvrđena prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge. Isporučka je obavljena na temelju narudžbenica koje je ispostavljalo društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška za potrebe opskrbe općine Rešetari i grada Nova Gradiška. Za isporučenu vodu navedenom društvu cijena vode u 2012. iznosila je 4,00 kn/m³ bez poreza na dodanu vrijednost i u skladu je s cijenom vodnih usluga za kućanstva i gospodarstvo utvrđenom odlukom o cijeni vodnih usluga iz lipnja 2011. Društvo Slavča prodaje vodu kućanstvima po cijeni od 3,90 kn/m³ i korisnicima u gospodarstvu po cijeni od 7,80 kn/m³.

Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske određeno je da bi rentabilno obavljanje djelatnosti bilo moguće na uslužnom području koje osigurava isporuku vode namijenjene ljudskoj potrošnji od najmanje 2 000 000 m³ godišnje. Također, prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske na distribucijskom području planirano je osnovati jedno komunalno društvo i propisati jedinstvene cijene vodnih usluga.

- Potraživanja

Koncem 2012. potraživanja od kupaca društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška iznose 10.998.162,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 8.932.840,00 kn ili 81,2%, a na nedospjela 2.065.322,00 kn ili 18,8%. Potraživanja od kupaca za usluge javne vodoopskrbe i odvodnje nisu posebno iskazana jer se potraživanja prate po osobnom identifikacijskom broju građana odnosno pravnih osoba

Koncem 2012. potraživanja od kupaca za usluge javne vodoopskrbe i odvodnje društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod su iznosila 9.295.699,00 kn, od čega je dospjelo 4.613.799,00 kn ili 49,6%, a nedospjelo je 4.681.900,00 kn ili 50,4%.

Koncem 2012. potraživanja od kupaca za usluge javne vodoopskrbe i odvodnje društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor iznose 614.178,00 kn. Odlukom direktora otpisana su u 2012. zbog nemogućnosti naplate i zastarjelosti potraživanja u ukupnom iznosu 172.785,00 kn. Koncem 2012. dospjela potraživanja iznose 486.786,00 kn ili 79,3%, a nedospjela 127.392,00 kn ili 20,7%. Za naplatu potraživanja društva su poduzimala raspoložive mjere naplate (opomene, tužbe, ovrhe, izvansudske nagodbe kojima je omogućena obročna otplata duga, te isključivanje s vodoopskrbne mreže).

Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08 i 125/11), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška i društvu Slavča d.o.o., Nova Gradiška poduzeti mjere za objedinjavanje vodoopskrbnih sustava na području grada Nova Gradiška i općina s novogradiškog područja kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske.

Također, predlaže zaključivanje ugovora o isporuci vode između društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor i društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška kojim bi se utvrdila prava i obveze isporučitelja i korisnika usluga.

Državni ured za reviziju predlaže svim društvima i nadalje poduzimati mjere za sprječavanje zastare potraživanja u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima, te mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda.

- 2.2. *Svi isporučitelji vodnih usluga na području Brodsko-posavske županije su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Navode da se za naplatu potraživanja poduzimaju raspoložive mjere naplate. Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška navodi da je objedinjavanje vodoopskrbnih sustava na području grada Nova Gradiška i općina s novogradiškog područja u postupku, a navedeno zahtijeva donošenje niz odluka od strane jedinica lokalne samouprave. Navodi da je zaključivanje ugovora o isporuci vode između društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor i društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška kojim bi se utvrdila prava i obveze isporučitelja i korisnika usluga također u postupku, a ujedno je i vezano za započete postupke s ciljem objedinjavanja vodoopskrbnih sustava na području grada Nova Gradiška i općina s novogradiškog područja.*

3. Gubici vode

- 3.1. Gubici vode su razlika između zahvaćene i isporučene količine vode, odnosno voda koja ne stigne do krajnjeg korisnika vodnih usluga. Tijekom 2012. isporučitelji vodnih usluga su zahvatili ukupno 8 788 853 m³, isporučili 5 157 469 m³ vode, a na gubitke vode se odnosi 3 631 384 m³ ili 41,3% ukupno zahvaćene vode.

Najmanje gubitke vode i najmanje zahvaćene količine vode ima društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor koje je u 2012. zahvatilo 264 194 m³, isporučilo 236 168 m³, a na gubitke se odnosi 28 026 m³ ili 10,6% zahvaćene vode. Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška je u 2012. zahvatilo vode 988 113 m³, isporučilo 683 189 m³ vode ili 69,1%, a na gubitke se odnosi 304 924 m³ ili 30,9% zahvaćene vode.

Najveće gubitke vode i najveće količine zahvaćene vode ima društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod koje je u 2012. zahvatilo 7 536 546 m³, isporučilo 4 238 112 m³, a na gubitke se odnosi 3 298 434 m³ ili 43,8% zahvaćene vode. Prema obrazloženju odgovornih osoba, gubici vode nastaju zbog dotrajalosti cjevovoda, istjecanja vode na spojevima cijevi, raznih pukotina i oštećenja, neovlaštene i neprijavljene potrošnje (ilegalni potrošači) i drugo. U iskazanim gubicima sadržana je i potrošnja koja se ne mjeri, a odnosi se na korištenje vode pri ispiranju cjevovoda, gašenju požara i drugo. Prema obrazloženju odgovorne osobe društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod, za smanjenje gubitaka poduzimaju se razne aktivnosti. Društvo je djelomično ustrojilo pomoćne evidencije u svrhu određivanja gubitaka vode. Gubici vode se prate s ekipom za traženje kvarova, te se poduzimaju aktivnosti za otklanjanje kvarova u što kraćim rokovima. Na odgovarajućim mjestima su ugrađeni mjerači protoka vode i tlaka i to na svim crpnim stanicama i na 24 mjesta na magistralnim cjevovodima. Društvo stalno prati stanje gubitaka vode, te mjesečnim izvještajima o količini crpljene, prerađene i obračunane (potrošene) vode izvješćuje upravu i nadzorni odbor. Nakon preuzimanja objekata vodoopskrbe financiranih od strane IPA fonda, Društvo se obvezalo smanjiti gubitke za 20,0% u roku tri godine.

Državni ured za reviziju predlaže isporučiteljima vodne usluge javne vodoopskrbe daljnje stalno praćenje i istraživanje razloga nastanka gubitaka vode, te poduzimanje potrebnih aktivnosti za njihovo smanjenje.

3.2. *Svi isporučitelji vodnih usluga na području Brodsko-posavske županije su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod navodi da su gubici vode u vodovodnoj mreži posljedica starosti cjevovoda i opreme. Služba održavanja redovito radi na sanaciji kvarova. U okviru službe je ustrojena ekipa za traženje kvarova opremljena i ostalom specijalističkom opremom za traženje curenja. Iz pregleda gubitaka razvidno je da jedna ekipa nije dovoljna za smanjenje gubitaka, nego samo za održavanje istog postotka gubitka. Za narednu godinu društvo je u Hrvatskim vodama kandidiralo projekt smanjivanja gubitaka koji obuhvaća specijalističku pomoć u smanjivanju gubitaka i neophodnoj dodatnoj opremi. Društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška navodi da stalno prati i istražuje razloge nastanka gubitaka vode, te poduzima sve potrebne radnje u vidu obnavljanja i rekonstrukcije infrastrukture javne vodoopskrbe i odvodnje. Navodi se da je već pripremljena dokumentacija i projekt kojim će se obnoviti dio javnog vodoopskrbnog sustava grada Nova Gradiška, te da je model financiranja u postupku ugovaranja s Hrvatskim vodama.*

4. Rashodi od djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje

4.1. Prema podacima iz računa dobiti i gubitka za 2012. isporučitelji vodnih usluga na području Županije su ostvarili ukupne rashode u iznosu 73.782.949,00 kn, od čega se na rashode od vodoopskrbe i odvodnje odnosi 52.727.354,00 kn i čine 71,5%. Ostvaren je gubitak u djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje u iznosu 1.926.269,00 kn.

Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor ostvarilo je za 2012. višak prihoda od djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje u iznosu 681.357,00 kn. Društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška i Vodovod d.o.o., Slavonski Brod su za 2012. ostvarila gubitke u djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje u ukupnom iznosu 2.607.626,00 kn ili 5,1% ukupno ostvarenih prihoda od javne vodoopskrbe i odvodnje, od čega se 2.139.148,00 kn odnosi na društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod, a 468.478,00 kn na društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška. S obzirom da je, prema financijskim izvještajima za 2012., društvo Slavča d.o.o., Nova Gradiška iskazalo dobit iz ukupnog poslovanja u iznosu 180.814,00 kn, proizlazi da se gubitak od djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje pokriva iz ostvarene dobiti od obavljanja drugih djelatnosti. Prema odredbi članka 197. stavka 5. i 6. Zakona o vodama, cijene vodnih usluga se određuju prema načelima punog povrata troškova, socijalne prihvatljivosti cijene vode i zaštite od monopola, a cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.

U rashodima društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod nisu iskazani rashodi koji se odnose na vrijednost vode nabavljene od drugog isporučitelja, društva Vinkovački vodovod i kanalizacija d.o.o., Vinkovci u iznosu 198.683,00 kn. Odnosi se na vodu zahvaćenu iz crpilišta regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije u Sikirevcima. Izgradnju crpilišta regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije u Sikirevcima financirale su Hrvatske vode, a crpilištem upravlja društvo Vinkovački vodovod i kanalizacija d.o.o., Vinkovci. Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod i društvo Vinkovački vodovod i kanalizacija d.o.o., Vinkovci nisu zaključili ugovor kojim bi bila utvrđena prava i obveze isporučitelja i korisnika usluga. Spomenuto društvo koje upravlja crpilištem ispostavlja društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod mjesečne račune za zahvaćenu vodu (za razdoblje od svibnja do prosinca 2012. obračunano je ukupno 172 768 m³ po cijeni 1,15 kn/m³ što ukupno iznosi 198.683,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 218.552,00 kn s porezom na dodanu vrijednost).

Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod primljene račune ne evidentira u svojim poslovnim knjigama, vraća ih isporučitelju bez pisanog obrazloženja o razlozima nepriznavanja računa. U tijeku obavljanja revizije, obrazloženo je da društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod ne prihvaća ispostavljene račune za vodu zahvaćenu iz crpilišta Sikirevci jer se spomenuto crpilište nalazi na njegovom vodoopskrbnom području, te je trebalo biti njemu predano na upravljanje u skladu s odredbama članka 89. Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11 i 56/13). Prema navedenim odredbama, građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje otpadnih voda koje su na temelju Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 107/95., 19/96., 88/98. i 150/05.) i Zakona o vodama (Narodne novine 107/95. i 150/05.) izgrađene sredstvima državnog proračuna, sredstvima naknade za zaštitu voda, sredstvima naknade za korištenje voda i drugim javnim sredstvima, a investitor kojih su Hrvatske vode, prenijet će se ugovorom bez naknade u vlasništvo jedinica lokalne samouprave ili javnih isporučitelja vodnih usluga na čijem su području izgrađene. S obzirom da Društvo zahvaća vodu iz spomenutog crpilišta i isporučuje vodu krajnjim korisnicima, trebalo je poduzeti radnje za rješavanje imovinsko pravnih odnosa, te utvrditi pravo zahvaćanja vode za potrebe javne vodoopskrbe na spomenutom crpilištu.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod poduzeti radnje kako bi se utvrdila prava i obveze vezano za zahvaćanje vode na vodocrpilištu u Sikirevcima za potrebe javne vodoopskrbe.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Slavonski Brod i Slavča d.o.o., Nova Gradiška poduzeti mjere za smanjenje gubitaka u djelatnosti javne vodoopskrbe uz optimalnu ekonomsku učinkovitost i uz uvažavanje socijalne prihvatljivosti cijene vodnih usluga.

- 4.2. *Svi isporučitelji vodnih usluga na području Brodsko-posavske županije su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod navodi da je u tijeku usklađivanje i utvrđivanje prava i obveza vezano za crpilište u Sikirevcima.*

5. Kvaliteta vode i usluge javne odvodnje

- 5.1. Tijekom 2012. obavljena je kontrola kvalitete vode od strane ovlaštenih institucija i u internim laboratorijima isporučitelja vodnih usluga. Ispitano je 1 828 uzoraka vode, od kojih 183 ili 10,0% nije zadovoljilo kriterije pitke vode.

Tako je u društvu Vodovod d.o.o., Slavonski Brod ispitan 1 591 uzorak vode, od čega 126 uzoraka ili 7,9% nije zadovoljavalo kriterije pitke vode, a u društvu Slavča d.o.o., Nova Gradiška je ispitan 201 uzorak, od kojih 57 ili 28,4% nije zadovoljavalo. Kod društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor ispitano je 36 uzoraka, koji su zadovoljavali kriterije pitke vode.

Kod društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška u 2012. od 16 analiziranih uzoraka otpadnih voda niti jedan nije odgovarao graničnim vrijednostima emisija u tehnološkim otpadnim vodama propisanih odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (Narodne novine 87/10).

Kod društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod od 20 analiziranih uzoraka otpadnih voda dva uzorka nisu zadovoljila. Društvo Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor nije analiziralo otpadne vode u 2012.

Predlaže se češće ispitivati kvalitetu vode, posebno društvima Slavča d.o.o., Nova Gradiška i Vodovod d.o.o., Slavonski Brod, te poduzimati druge tehničko tehnološke zahvate, kako bi samo pitka voda bila dostupna stanovništvu.

- 5.2. *Svi isporučitelji vodnih usluga na području Brodsko-posavske županije su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Navode da se pitka voda ispituje redovito, na dnevnoj bazi u vlastitom laboratoriju i putem Zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije koji redovito provodi uzorkovanje vode. Društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod navodi da voda s crpilišta Jelas zadovoljava sve parametre Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće. Ukoliko se pojavi uzorak koji ne odgovara pravilniku radi se o lokalnom problemu koji se hitno rješava. Uzorci vode koji nisu odgovarali navedenom pravilniku su uzorci s crpilišta Donji Andrijevc i Stari Perkovci. Crpilište Donji Andrijevc je isključeno iz sustava, a stanovnicima se počela isporučivati ispravna voda iz crpilišta u Sikirevcima. Nakon izgradnje magistralnog cjevovoda do Čajkovaca i stanovnici Starih Perkovaca će piti vodu iz crpilišta u Sikirevcima, te se očekuje da će svi uzorci odgovarati pravilniku.*

VI. OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI VODNIH USLUGA

Isporučitelji vodnih usluga su odgovorni za utvrđivanje cijena javne vodoopskrbe i javne odvodnje u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da razlike u cijeni javne vodoopskrbe i javne odvodnje na području Županije za 2012. nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom je utvrđeno da su značajne razlike u cijeni vodnih usluga između poslovnog i stambenog prostora, te gubici vode. Zbog navedenog se predlaže:

- utvrditi cijene vodnih usluga prema vodoopskrbnim područjima koja društvo pokriva, te dostaviti Vijeću za vodne usluge usklađenu odluku o cijeni vodnih usluga s pripadajućim obrascima u skladu s odredbama Zakona o vodama (društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod),
- uskladiti odluku o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane (društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod i Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor),
- donijeti odluku kojom se utvrđuje tko i iz kojih izvora pokriva razliku troškova cijene za socijalno ugrožene građane do pune cijene vodnih usluga (sva društva),
- preispitati odnos cijena za poslovni (gospodarstvo) i stambeni prostor (sva društva),
- poduzeti mjere za objedinjavanje vodoopskrbnih sustava na području grada Nova Gradiška i općina s novogradiškog područja kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske (društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška i Slavča d.o.o., Nova Gradiška),
- zaključiti ugovor o isporuci vode kojim će se utvrditi prava i obveze isporučitelja i korisnika usluga (društva Regionalni vodovod Davor-Nova Gradiška d.o.o., Davor i Slavča d.o.o., Nova Gradiška),
- poduzimati mjere za sprječavanje zastare potraživanja u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima, te mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda (sva društva),
- stalno pratiti i istraživati razloge nastanka gubitaka vode, te poduzimati potrebne aktivnosti za njihovo smanjenje (sva društva),
- poduzeti radnje kako bi se utvrdila prava i obveze vezano za zahvaćanje vode na vodocrpilištu u Sikirevcima za potrebe javne vodoopskrbe (društvo Vodovod d.o.o., Slavonski Brod),
- poduzeti mjere za smanjenje gubitaka u djelatnosti javne vodoopskrbe uz optimalnu ekonomsku učinkovitost i uz uvažavanje socijalne prihvatljivosti cijene vodnih usluga (društva Vodovod d.o.o., Slavonski Brod i Slavča d.o.o., Nova Gradiška), te

- češće ispitivati kvalitetu vode (posebno društva Slavča d.o.o., Nova Gradiška i Vodovod d.o.o., Slavonski Brod), te poduzimati druge tehničko tehnološke zahvate, kako bi samo pitka voda bila dostupna stanovništvu.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela većoj usklađenosti načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima, te povećanju ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno smanjenju razlika u cijeni ovih usluga na području Županije. Cilj danih preporuka je i otklanjanje slabosti i nepravilnosti u formiranju cijena vodnih usluga (vodoopskrbe i odvodnje) na način da cijena vodnih usluga omogući povrat troškova uloženi u obavljanje djelatnosti vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, uz uvjet da se cijenom vodnih usluga ne pokrivaju troškovi neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.